

ĐỀ XUẤT PHƯƠNG PHÁP THIẾT KẾ ÁO DÀI HIỆN ĐẠI

PROPOSAL FOR METHODOLOGY OF AO DAI MODERN DESIGN

ThS. Nguyễn Thị Luyện

Khoa Công Nghệ May & Thời Trang

TÓM TẮT

Đề xuất chỉnh sửa các công thức và nguyên tắc thiết kế theo xu hướng Áo dài hiện đại nhằm hỗ trợ và nâng cao hiệu quả học tập của sinh viên ngành Thiết kế thời trang.

ABSTRACT

Proposal adjusts formulas and principles designed in modern Ao Dai to support and improve the effectiveness of student of Fashion Design facult.

Áo dài là trang phục truyền thống, được sử dụng rất phổ biến ở nước ta. Vì vậy, trang phục này đã được đưa vào giảng dạy trong các trường May Thời trang, và đặc biệt đã được khoa CN May và Thời trang của trường ta đưa vào giảng dạy từ rất lâu, ngay từ những ngày đầu thành lập khoa. Do đó, việc nghiên cứu về trang phục Áo dài là cần thiết.

“Giáo trình Thiết Kế Trang Phục 4” của tác giả Huỳnh Thị Kim Phiến xuất bản năm 2009 được sử dụng làm giáo trình chính thức trong giảng dạy trang phục Áo dài hướng dẫn thiết kế áo dài trên cơ sở thiết kế áo tay raglan. Do vậy, sinh viên phải học thêm một công thức thiết kế mới mà chưa biết cách vận dụng kiến thức thiết kế áo nữ căn bản đã được học trước đó vào thiết kế Áo dài (áo tay raglan). Vì vậy, nghiên cứu và đề xuất phương pháp thiết kế áo dài mới dựa trên thiết kế áo nữ căn bản sẽ hỗ trợ tốt trong công tác giảng dạy và học tập của giáo viên và sinh viên ngành TKTT trường ta.

Dưới tác động của các xu hướng thời trang thì Áo dài cũng được cách tân và biến đổi ít nhiều cho phù hợp xu hướng thời trang. Chính vì vậy, cần thiết phải nghiên cứu xu hướng áo dài để nhận biết được những nét đặc trưng của áo dài hiện đại, trên cơ sở đó đưa ra công thức thiết kế áo dài phù hợp với xu hướng thời trang.

1. Đặc trưng trang phục Áo dài

Áo dài là loại trang phục truyền thống của Việt Nam, che thân người từ cổ đến quá đầu gối, dành cho cả nam lẫn nữ

Áo dài đang dần trở thành thời trang khi không chỉ người Việt mới mặc áo dài, mà ngay cả các nhà thiết kế nổi tiếng thế giới cũng đưa tà áo dài làm cảm hứng sáng tạo cho những bộ sưu tập trên sàn diễn quốc tế của mình. Trong bộ sưu tập mới nhất

Hình cấu trúc của Áo dài tay raglan

lấy cảm hứng từ Việt Nam, nhãn hàng Emillio Pucci đã cho ra mắt những mẫu thiết kế hết sức hiện đại và sang trọng, đặc biệt là in đậm hình ảnh của hai tà áo dài. Đây là một bước tiến vô cùng quan trọng của áo dài Việt, khi được thế giới đón nhận với một cách nhìn khác, dự báo áo dài sẽ trở thành một biểu tượng của văn hóa và thời trang chứ không phải chỉ là trang phục truyền thống.

Hình ảnh áo dài trong bộ sưu tập của Emilio Pucci

2. Thiết kế Áo Dài theo phương pháp truyền thống

Theo phương pháp thiết kế Áo dài của Cô Huỳnh Thị Kim Phiến và cô Triệu Thị Chơi :

- Cả hai phương pháp thiết kế đều không thiết kế dựa trên thiết kế rập áo nữ căn bản (kiến thức này sinh viên đã được học trước trong môn học Thiết kế trang phục nữ).
- Cả hai phương pháp đều thiết kế theo công thức mới (khác với công thức áo nữ căn bản)

→ Do đó, việc giảng dạy không cho sinh viên thấy được sự liên kết kiến thức giữa các môn học, cũng như chưa làm rõ được tầm quan trọng của kiến thức nền tảng và định hướng triển khai kiến thức.

II. Đề xuất Phương pháp Thiết Kế Áo dài hiện đại

Dựa trên nghiên cứu về thiết kế Áo dài theo phương pháp truyền thống của cô Huỳnh Thị Kim Phiến và cô Triệu Thị Chơi; và nghiên cứu về xu hướng Áo dài 2015, người nghiên cứu đề xuất phương pháp thiết kế Áo Dài hiện đại như sau:

- Thiết kế Áo dài tay raglan dựa trên cơ sở thiết kế áo nữ cơ bản nhằm định hướng sinh viên có khả năng vận dụng kiến thức thiết kế trang phục nữ đã học.
- Điều chỉnh thiết kế tay áo raglan để hạn chế được các nếp nhăn nơi nách tay.

2.1 Cách đo : Dùng dây cột ngang eo để đo hạ eo

Dài áo sau	Đo từ C_7 xuống eo, qua mông xuống chân (cách mặt đất 0-20cm khi đã mang guốc)
Ngang vai	Đo từ hai điểm đầu vai (qua phía sau bờ vai)
Hạ eo trước	Đo từ chân cổ ngang đường sống vai qua đầu ngực đến ngang eo trước
Hạ eo sau	Đo từ đốt sống cổ thứ 7 (C_7) qua phía sau đến ngang eo sau

Chéo ngực	Đo từ chỗ lõm ở chân cổ xuống đầu ngực
Dang ngực	Đo khoảng cách giữa 2 đầu ngực
Vòng Cổ	Đo sát vòng quanh chân cổ cộng thêm từ 1 đến 2cm
Vòng ngực	Đo vòng quanh ngực chỗ nở nhất
Vòng eo	Đo vòng quanh eo chỗ nhỏ nhất
Vòng mông	Đo vòng quanh mông qua đỉnh mông (chỗ nở nhất)
Dài tay	Đo từ C ₇ qua đầu vai đến mắt cá tay +1 đến 3cm
Vòng nách	Đo vòng quanh nách qua đầu vai
Bắp tay	Đo vòng quanh bắp tay (giữa cánh tay trên)
Cửa tay	tùy ý (nhỏ nhất quanh mu bàn tay)

2.2 Phương pháp thiết kế

2.2.1 Thiết kế rập áo nữ căn bản (Theo lý thuyết thiết kế áo nữ (CĐTP 3/1/1) không sóng lưng, có pen dọc và pen ngang trong môn Thiết kế trang phục nữ)

2.2.2 Dựa trên rập áo căn bản tiến hành thiết kế áo dài tay raglan

2.2.2.1 Thiết kế thân sau

Dựa trên rập áo nữ căn bản tiến hành thiết kế

- **Vẽ cổ thân sau:**

Trên đường cổ sau căn bản đánh dấu phần cong cổ áo raglan sao cho

$$- \text{Vào cổ} = 1/8 \text{ cổ} - 0,5 \quad ; \quad \text{Hạ cổ} = 0,5 \text{ cm}$$

- **Vẽ nách thân sau:**

- Lên nách = 2.0 đến 3.0 cm (vẽ đường ngang ngực mới)

- Nối điểm ngang ngực mới và điểm vào cổ mới : gọi là đường xéo nách thân sau

- Đánh cong đường nách sau mới như hình vẽ

Vẽ đường sườn, tà và lai áo như hình vẽ

2.2.2.2 Thiết kế thân trước

- **Vẽ cổ thân trước**

- Trên đường cổ trước căn bản đánh dấu phần cong cổ áo raglan sao cho Vào cổ = $1/8 \text{ cổ} + 0,5$; Hạ cổ = $1/2 \text{ Vào cổ} + 0,5 \text{ cm}$

- **Vẽ nách thân trước:**

- Lên nách = 2.0 đến 3.0 cm (vẽ đường ngang ngực mới)

- Vào nách = vào cổ trước +1

3. Thực nghiệm phương pháp thiết kế mới

3.1 Giảng dạy

Người nghiên cứu đã đưa phương pháp thiết kế mới vào dạy thử nghiệm cũng như vận dụng công thức thiết kế mới cho sinh viên khóa 12123 gồm 39 sinh viên.

Trong môn học thiết kế trang phục dân tộc của sinh viên khóa 1212, người nghiên cứu đã hướng dẫn sinh viên thiết kế áo dài tay raglan theo giáo trình thiết kế trang phục 4 của Kỹ sư Huỳnh Thị Kim Phiến. Đồng thời, dựa trên nền tảng môn thiết kế trang phục nữ mà sinh viên đã được học ở học kỳ trước, người nghiên cứu đã tiến hành hướng dẫn sinh viên thiết kế áo dài tay raglan theo phương pháp thiết kế mới. Trên cơ sở đó, phân tích rõ cho sinh viên thấy được mối tương quan giữa hai phương pháp, cũng như ưu và nhược điểm trong từng phương pháp.

3.2 May mẫu

Người nghiên cứu may thử mẫu theo hai phương pháp thiết kế nhằm có được sự so sánh rõ nét về ưu và nhược điểm của từng phương pháp thiết kế.

+ May mẫu 01 bộ áo dài theo phương pháp thiết kế trong giáo trình Thiết Kế Trang Phục 4 của KS. Huỳnh Thị Kim Phiến

+ May mẫu 01 bộ áo dài theo phương pháp thiết kế mới đề xuất.

4. Khảo sát ý kiến sinh viên

Qua khảo sát 39 sinh viên khóa 12123 chuyên ngành thiết kế thời trang, kết quả đã cho thấy:

- 100% sinh viên đánh giá phương pháp thiết kế mới dễ hiểu hơn.
- 100% sinh viên đánh giá phương pháp thiết kế mới kế thừa được các kiến thức trong môn học Thiết kế trang phục nữ.
- 80% sinh viên đánh giá phương pháp thiết kế mới giúp sinh viên thấy rõ được định hướng triển khai và phát triển của kiến thức căn bản.
- 100% sinh viên đánh giá phương pháp thiết kế mới có sự thống nhất và mang tính khoa học
- Ngoài ra còn có các ý kiến đóng góp khác của sinh viên như: cần phải có tài liệu phát tay của phương pháp thiết kế mới, cũng như nên có mẫu thật để

Sinh viên dễ hình dung.

3.4 Kết quả nghiên cứu

3.4.1 Sản phẩm nghiên cứu

Sản phẩm của quá trình nghiên cứu là

- Lý thuyết về Phương pháp thiết kế áo dài tay raglan dựa trên nền tảng thiết kế áo nữ căn bản
- 02 bộ áo dài tay raglan

Sau đây là một số hình ảnh về 2 bộ áo dài tay raglan

Hình sản phẩm áo dài theo phương pháp thiết kế truyền thống (trên),
theo phương pháp hiện đại (dưới)

Qua hình trên cho thấy dù thiết kế áo dài tay raglan dựa trên thiết kế áo nữ căn bản nhưng mẫu Áo dài thiết kế theo phương pháp hiện đại vẫn đảm bảo tạo được một phom dáng áo dài chuẩn, tương đồng với mẫu áo dài thiết kế theo phương pháp truyền thống.

III. KẾT LUẬN

Dựa trên nghiên cứu thiết kế áo dài tay raglan của Kỹ sư Huỳnh Thị Kim Phiến, Triệu Thị Chơi và thiết kế áo nữ căn bản, người nghiên cứu đã đề xuất được phương pháp thiết kế áo dài tay raglan hiện đại dựa trên thiết kế áo nữ căn bản. Qua đó, giúp sinh viên học tập dễ hiểu hơn, tốt hơn và hiệu quả hơn. Cũng như, việc vận dụng kiến thức thiết kế áo nữ căn bản để thiết kế áo dài tay raglan còn giúp định hướng liên kết, phát triển kiến thức căn bản cho sinh viên.

Đồng thời nghiên cứu xu hướng thời trang để thiết kế được phom dáng áo dài phù hợp với xu hướng.

Đề tài còn đề xuất được cách thức vẽ tay áo giảm thiểu được các nếp nhăn nơi nách.

Ngoài ra, đề tài cũng thực hiện được 02 bộ áo dài mẫu để minh họa cho phương pháp thiết kế áo dài hiện đại. Các bộ áo dài mẫu này được sử dụng để làm sản phẩm mẫu cho sinh viên quan sát giúp nâng cao hiệu quả học tập cho sinh viên trong cả giờ lý thuyết và thực hành.

Ngoài việc sử dụng chính trong môn học Thiết Kế Trang phục dân tộc như một tài liệu học tập, tham khảo, kết quả của đề tài cũng có thể được ứng dụng vào các môn học thiết kế Đồ họa, Thiết kế trang phục dạ hội... đáp ứng nhu cầu học tập của người học

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Huỳnh Thị Kim Phiến (2009), “Giáo trình Thiết Kế Trang Phục 4”, TP.HCM, Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật TPHCM.
  2. Triệu Thị Chơi (2007), “ Kỹ Thuật Cắt May Toàn Tập”, NXB Đà Nẵng, tái bản lần 5 có sửa chữa bổ sung.
  3. Đoàn Thị Tình , “Trang Phục Việt Nam”, NXB Mỹ Thuật, xuất bản lần 2.
Tạp chí
1. Phong cách Bazaar – tháng 8 – 2013
  2. Style 44 - tháng 03/04 - 2013
- Các trang web điện tử:
1. <http://www.hoiansilkvillage.com/neacutet-2737865p-v259n-hoacuttea-aacuteco-dagravei-truy7873n-th7889ng-cugravea-ng4327901i-ph7909-n7919-vi7879t-nam.html> - ngày 10/8/2014 lúc 10 giờ 20
  2. <http://vi.wikipedia.org/wiki> - ngày 10/8/ 2014 lúc 17 giờ 30
  3. <http://baotangaodaivietnam.com/ao-dai-trong-bai-viet/43-ao-dai-trong-bai-viet/155-lich-su-chiec-ao-dai-viet-nam.html> - ngày 13/8/2014 lúc 17 giờ 30
  4. <http://vanhoanghean.com.vn/du-lich24/non-nuoc-viet-nam25/ao-dai-viet-nam-qua-cac-thoi-ky>- ngày 13/8/2014 lúc 17 giờ 35
  5. <http://www.elle.vn/the-gioi-thoi-trang/lich-su-ao-dai-viet-nam-qua-cac-thoi-ki>- ngày 13/8/2014 lúc 17 giờ 40
  6. <http://www.runway.vn/vi/blog/blog-posts/items/vay-flapper-nang-tho-ca-cac-nha-thit-k.html> - ngày 10/9/ 2013 lúc 17 giờ 20
  7. <http://ngoisao.net/tin-tuc/phong-cach/thoi-trang/mau-don-sac-ruc-ro-tren-ao-dai-xuan-2015-3140584.html> - ngày 10/2/ 2015 lúc 17 giờ 20
  8. <http://news.zing.vn/Thai-Tuan-ra-mat-bo-suu-tap-ao-dai-chao-83-post517667.html> - ngày 10/3/ 2015 lúc 17 giờ 20